

Vznik Republiky Československé

Československo 28. 10. 1918 – 31. 12. 1992

Ohlédnutí ...

Rakouské císařství

11. 8. 1804 – 21. 12. 1867

Rakousko-uherská monarchie

8. 6. 1867 – 31. 10. 1918

1. světová válka

28. 7. 2014 – 11. 11. 2018

Trojdhoda X Ústřední mocnosti

František Josef I.

18. 8. 1830 – 21. 11. 1916

1848 – 1916 - korunován 2. 12. 1848 v Olomouci

Karel I.

17. 8. 1887 – 1. 4. 1922 (král český jako Karel III.)

1916 – 1918 - poslední císař rakouský

Trojdhoda:

Francie, carské Rusko a Spojené království
(resp. celé Britské impérium),
1915 Itálie, 1917 Spojené státy americké (USA)

Ústřední mocnosti:

Německo a Rakousko-Uhersko, Osmanská říše,
1915 Bulharsko

- 28. 6. 1914 - v Sarajevu zastřelen arcivévoda a následník rakousko-uherského trůnu František Ferdinand d'Este
- 28. 7. 1914 - Rakousko-Uhersko vyhlásilo válku Srbsku
- 11. 11. 1918 - v 11 hodin konec války
- 1919 – 1920 - pařížská mírová konference

Maffie

hlavní orgán českého domácího odboje během první světové války

- 1914 - vznik
- březen 1915 - předsednictvo:
Přemysl Šámal (od 1915 předseda tajného výboru Maffie), Karel Kramář, Alois Rašín,
Edvard Beneš, Josef Scheiner (starosta České obce sokolské, představitel Vojenské Maffie)

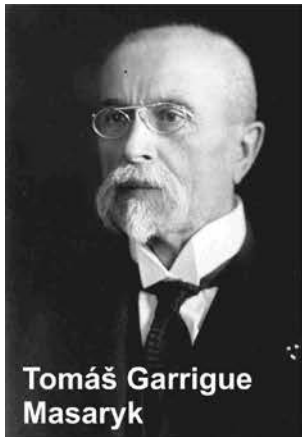
Československá národní rada

reprezentativní orgán zahraničního odboje

- 1916 v Paříži - předseda T. G. Masaryk, místopředsedové J. Dürich a M. R. Štefánik,
generální tajemník E. Beneš
- 16. 12. 1917 - dekret o vytvoření Česko-Slovenské armády ve Francii vydala francouzská vláda
- 14. 10. 1918 - rada přetvořena v tzv. prozatímní československou vládu v Paříži

Národní výbor

- od 1916 - **sdužoval většinu českých politických stran zemí koruny české**
(07/1018 ukončil činnost, 13. 7. 1918 znovuobnoven)
- 28. 10. 1918 - "**Muži října 1918**" vyhlásili samostatný československý stát
členové Alois Rašín, František Soukup, Jiří Stříbrný, Vavro Šrobár, Antonín Švehla
- zákon o zřízení samostatného státu československého
- svolání Národního výboru: „**Lide československý.**
Tvůj odvěký sen se stal skutkem ...“

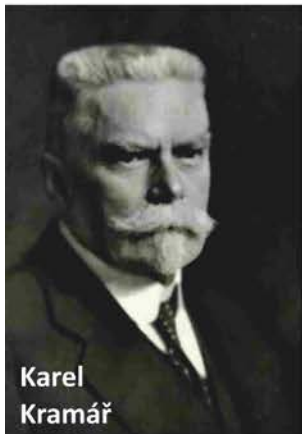
Tomáš Garrigue
Masaryk

Milan Rastislav
Štefánik

Edvard
Beneš

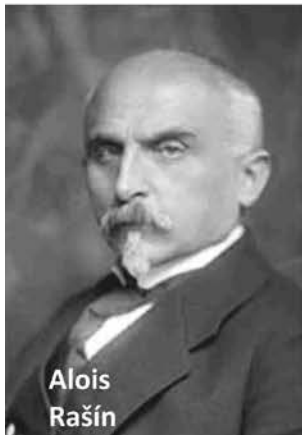
Karel
Kramář

Josef
Scheiner

Přemysl
Šámal

Alois
Rašín

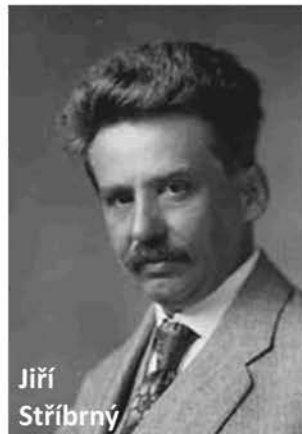
Antonín
Švehla

Vavro
Šrobár

Josef
Dürich

Jiří
Stříbrný

František
Soukup

Vznik samostatné republiky

Podíl Sokolů na vzniku republiky

Vznik republiky byl financován z našich vlastních národních zdrojů, naši **odbojoví pracovníci nebyli na výplatní listině žádného cizího státu**. Masaryk se před odchodem do exilu setkal se starostou České obce sokolské JUDr. Josefem Scheinerem, který převedl **do zahraničí značné finanční částky patřící Sokolu, a tak zabezpečil činnost našeho zahraničního odboje**.

Československé legie

Československé legie byly původně vytvořené z Čechů žijících v Rusku.

28. 9. 1914

- založena **Česká družina v Kyjevě, základem československých legií byli sokolové**

(vznikla sice 11. října 1914, ale podle pravoslavného kalendáře bylo 28. září, den sv. Václava).

12. 10. 1914

- založena **rota Nazdar ve Francii**, vytvořená převážně ze členů pařížského Sokola.

1.–2. 7. 1917

- **bitva u Zborova**, zlom ve vstupu do československého vojska

6. 1. 1918

Tříkrálová deklarace

Prohlášení generálního sněmu českých poslanců říšské rady, zemských sněmů historických českých zemí se spoluúčastí představitelů české kultury požadující **autonomii pro Čechy a Slováky a jejich spojení v jeden státní celek v rámci Rakousko-Uherska**.

8. 1. 1918

Čtrnáct bodů prezidenta Wilsona

Bod číslo 10:

Vytvoření předpokladů pro autonomní vývoj národů Rakousko-Uherska.

1918

V průběhu roku byl budoucí Československý stát mezinárodně přijat:

- **Československé legie byly de facto uznány za spojeneckou armádu.**

- **Československou národní radu uznaly státy Dohody za základ budoucí československé vlády.**

Československo se tak dostalo do zcela výjimečné pozice, jelikož se stalo jediným nástupnickým státem Rakouska-Uherska, jehož budoucí existenci spojenci uznali ještě před konáním Pařížské mírové konference v roce 1919.

září 1918

Maffie se připravovala na možnost převzetí moci nekrvavým vojenským převratem.

17. 10. 1918

Washingtonská deklarace

"Prohlášení nezávislosti československého národa"

T. G. Masaryk zaslal prezidentu Wilsonovi

18. 10. 1918

Wilsonova odpověď na Prohlášení ... pro Rakousko-Uhersko

20. 10. 1918

V 15 hodin americké velvyslanectví v Paříži úředně Benešovi sděluje **odpověď prezidenta Wilsona rakousko-uherské vládě, tedy, že mír bude jen za podmínky uznání samostatnosti Čechoslováků.**

Tento den přestalo Rakousko-Uhersko mezinárodně, právně a diplomaticky pro Spojence existovat.

28. 10. 1918

Delegace Národního výboru vedená Karlem Kramářem zahájila v Ženevě jednání s představitelem protirakouského zahraničního odboje Edvardem Benešem o vytvoření a podobě samostatného československého státu.

V Čechách se rozšířila zpráva o uznání podmínek míru Rakousko-Uherskem. Podmínky obsahovaly i uznání autonomie národů Rakousko-Uherska, které si lid vyložil jako uznání nezávislosti.

28. 10. 1918

Národní vydal výbor první zákon: o zřízení samostatného státu československého. Do Národního výboru nebyli přizváni zástupci Němců a Maďarů.

30. 10. 1918

Martinská deklarace

Martinská deklarace byla přijata v Turčianském Svätém Martinu, kam se sjelo 200 politických vůdců Slovenska. Na základě deklarace **se Slovensko připojilo k českým zemím.** Byla **ustanovena Slovenská národní rada** jako výkonný orgán v čele s předsedou Slovenské národní strany Matúšem Dulou.

9. 11. 1918

Americká **národní rada uherských Rusínů** v Scrantonu **souhlasila s plánem připojit Podkarpatskou Rus k Československu.**

13. 11. 1918

Schválena prozatímní ústava ČSR.

14. 11. 1918

Národní shromáždění se poprvé sešlo. Jeho předseda Karel Kramář oznámil konec vlády Habsburské monarchie v českých zemích, vyhlásil republiku československou a zahájil volbu prezidenta.

Prezidentem byl aklamací zvolen Tomáš Garrigue Masaryk.

Bylo zvoleno vedení národního shromáždění a první vlády.

Prvním předsedou vlády byl zvolen Karel Kramář.

**Národní shromáždění vydalo: zákon o zrušení šlechtických titulů a řádů
a zákon o osmihodinové pracovní době.**

21. 12. 1918

Prezident "Osvoboditel" T. G. Masaryk se vrátil do Prahy.

Pro Setkání ke 100. výročí vzniku Republiky Československé konané dne 20. 10. 2018 od 14 hodin na Růžovém paloučku u Litomyšle zpracoval Mgr. Miloš Krejčí, předseda Spolku přátel Růžového paloučku